

Podoba profilové maturitní zkoušky

z VÝTVARNÉ VÝCHOVY

Maturitní zkouška z VV je složena ze dvou částí – **praktické zkoušky a ústní zkoušky**.

Obě části jsou hodnoceny známkou o váze 50%. Při nerozhodném průměru je výslednou známkou konsensus zkoušejících vyučujících. **Žádná však nesmí být hodnocena nedostatečnou známkou.**

1) Praktická zkouška

Realizace

Praktická zkouška je autorskou tvorbou žáka/žákyně. **Libovolnou výtvarnou technikou zpracuje téma**, které si samostatně volí.

Zvolené téma i technika jsou určující pro rozsah práce. U děl větších rozměrů a náročnějších technologických postupů je možné, aby výsledným dílem byl jeden artefakt. Většinou je však žádoucí, aby se jednalo o **promyšlený soubor s jasnou koncepcí**.

Součástí práce je **portfolio** dokumentující celý proces od prvních rešerší zdrojů, inspirací, ideje, obsahující skicovní materiál, který dokumentuje tvůrčí přemýšlení a foto dokumentaci o procesu vzniku výsledného díla, to celé doprovázené komentářem autora/autorky, objasňujícím cestu od záměru k výsledku.

Adjustace a představení

Maturanti a maturantky ve stanoveném termínu **vystaví práci** v prostorách školy.

Volba prostoru a způsobu adjustace je nedílnou součástí celé práce.

U vystavené práce musí být uvedeno **jméno autora/autorky, název díla** a vhodně **připojeno portfolio** v tištěné, či elektronické podobě, s kvalitním grafickým zpracováním.

Vernisáž

V den realizace adjustace je v odpoledních hodinách vernisáží zahájena výstava prací. Při ní maturanti a maturantky přítomným představí záměr své práce a popíší proces vzniku.

Hodnotí se:

- Prezentace záměru

- Vhodnost zvolené výtvarné techniky pro dané téma
- Zvládnutí zvolené výtvarné techniky
- Uchopení tématu
- Kreativní přístup
- Náročnost a kvalita provedení
- Adjustace díla
- Portfolio

Práci hodnotí školitel i oponent. Oba vypracují posudky práce a navrhnou známku. Jejich navržené hodnocení se průměruje.

Při nerozhodném výsledku se do hodnocení zahrnuje:

- Četnost a kvalita průběžných konzultací
- Hloubka ponoru do techniky a tématu

Výsledná známka praktické zkoušky je konsensem školitele a oponenta.

2) Ústní zkouška

U ústní zkoušky maturující stručně představí svou práci a především se musejí vypořádat s otázkami položenými v posudcích. Následně se věnují losovanému okruhu ústní zkoušky.

Jako oporu ke svému samostatnému projevu používají **prezentaci**, která obsahuje:

- fotografie maturitní práce a procesu jejího vzniku
- obrazové podklady pro losované téma (Tato část nesmí obsahovat žádná fakta, popisky, data, jména atd.)

Hodnotí se:

Vyjádření k práci:

- zacílenost na podstatu práce při jejím popisu
- míra poučenosti odpovědí na otázky z posudků

Ústní zkouška:

- faktická správnost tvrzení - znalosti širších souvislostí vývoje umění, teorie umění, přehled o výtvarných technikách atp., dle taženého okruhu
- terminologická přesnost
- vhodnost výběru podpůrného obrazového materiálu k okruhu
- vztažnost k maturitní práci – schopnost zúžení širokého okruhu s ohledem na téma a techniku vlastní maturitní práce

Celkově:

- samostatnost a srozumitelnost při mluvním projevu

- strukturovanost a proporčnost obhajoby a ústní zkoušky
- grafické zpracování prezentace

3. Celkové hodnocení MZ

Praktická zkouška a ústní zkouška mají stejnou váhu. Jejich hodnocení se průměruje. Při nerozhodném výsledku zkoušející a přisedící přihlížejí především k tomu, jak se maturující vypořádali s otázkami v posudcích.

4. Časový harmonogram

Do 10.10. 2025	• Žák/žákyně si vybírá téma maturitní práce, rozmýšlí techniku a základní ideu představuje ji jím vybrané/mu školitelce/li – vyučující VV. • Oslovený/a školitel/ka může představený koncept k maturitě nedoporučit. Je na žáku/žákyni, zda i navzdory tomu ji bude realizovat. • Vyučující VV mohou delegovat mezi sebou jako školitele někoho jiného, než si žák/žákyně zvolil/a s ohledem na téma, techniku, nebo vytíženost školitelů.
Říjen 2025 až únor 2026	• Žák/žákyně a školitel/ka po vzájemné dohodě absolvují minimálně 5 osobních konzultací nad inspiracemi, idejemi, nápady, konkrétními výstupy, skicovním materiálem a dalšími doklady o průběhu příprav práce. • Žactvo konající MZ z VV se domluví a vytvoří společný plakát k výstavě a vernisáži. • Žactvo kontaktuje vyučující HV a domlouvá možné hudební zahájení vernisáže.
1.týden po Velikonocích 2026 (Přesný den bude včas upřesněn)	Praktická zkouška • Žák/žákyně jsou uvolnění z výuky (nezapočitatelná absence) a připravují adjustaci maturitní práce v prostorách školy. • V odpoledních hodinách proběhne vernisáž, při níž prezentují svou práci přítomným.
Duben 2026	• Minimálně čtrnáct dní před konáním ústní části MZ obdrží školitelský i oponentský posudek. • Žák/žákyně po dohodě se školitelem alespoň 1x konzultují tematické okruhy ústní zkoušky a k nim vytvořené prezentace.
Do 11.5. 2026	• Odevzdávají maturující svým školitelům prezentace k jednotlivým maturitním okruhům ve formátu PDF .

Výtvarná výchova - okruhy pro ústní zkoušku

1. Námět:

- Téma či předmět maturitní práce v expertní tvorbě, příklady z různých historických období
- Proměna námětu v kontextu vývoje umění
- Významové posuny, či osobitost uchopení námětu u různých tvůrců stejného historického období
- Vlastní uchopení námětu

Maturující objasní proměny uchopení námětu ve vývoji výtvarného umění. Uvádí konkrétní příklady, na nichž objasňuje proměnu historickou, případně různost uchopení geograficky a kulturně podmíněnou. Srovnává přístupy alespoň dvou jím vybraných tvůrců. Objasní vlastní uchopení námětu, případný inspirační příklon, nebo naopak vymezení se.

2. Technika:

- Historický vývoj zvolené techniky v maturitní práci
- Materiály, nástroje a postupy
- Využití v různých oborech vizuálního, nebo širšího umění (divadlo, performativní umění atp. – umění s výraznou vizuální složkou)
- Osobitý přístup, případně nové přístupy v technice u různých tvůrců

Maturující objasní proměny techniky v historii. Popisuje základně její principy, používané nástroje a materiály. Uvádí konkrétní příklady použití techniky i v širším kulturním oboru. Srovnává její použití v tvorbě alespoň dvou jím vybraných tvůrců. Objasní vlastní použití techniky, případný inspirační příklon, nebo naopak vymezení se.

3. Kontext současné výtvarné tvorby:

- Zařazení maturitní práce do kontextu současné expertní tvorby zvoleného oboru
- Paralely k současné tvorbě po stránce námětové
- Paralely k současné tvorbě po stránce technické

Maturující objasní, kam by zařadil/a svou práci v kontextu současné tvorby a představí paralely současného umění po stránce technické i námětové. Zdůvodní svůj výběr i míru příklonu, či naopak vymezení se.

4. Alterace

- Reflexe vlastní práce a popis možných námětových alterací, významových posunů maturitní práce modelovaných na příkladech expertní tvorby
- Popis možných technických změn a jejich očekávaného přínosu pro vyznění práce modelovaných na ukázkách expertní tvorby
- Vymezení směrů hlubšího, nebo širšího výtvarného zkoumání

Maturující objasní, jak by se dala práce v případě dalšího pokračování rozvíjet po stránce námětu i techniky a jaké kvality by jí to mohlo přinést. Promyslí a vytyčí v jakých směrech by bylo možné práci posouvat dál, za horizont současného cíle, například změnou významu, využití atp. Pro modelaci využívá ukázky vlastních kreseb v portfoliu nezveřejněných, nebo příkladů z expertní tvorby, k nimž své přemýšlení přirovnává.

5. Adjustace

- Klasická ustálené formy adjustace - výstavní
- Současné formy adjustace – edukační, zážitkové, multimediální, performativní
- Volba a popis adjustace maturitní práce v jiném než školském prostředí

Maturující na ukázkách představuje tradiční formy adjustace obdobných výtvarných děl jako je maturitní práce, následně i další současné formy. Objasňuje základní principy v podobě vhodnosti s ohledem na konkrétní typy umění. Objasňuje, jak by přistoupil/la k prezentaci své práce mimo školní prostředí, na jakého diváka by cílil/la a jaké výstavní a další prostředky by k tomu využil/la, své představy zdůvodňuje.

6. Estetika U. Eca

- Pojem otevřené dílo
- Role diváka
- Forma a obsah
- Interpretace

Maturující základně objasní, jak a proč pracuje Eco s pojmem otevřené dílo, jakou roli hraje divák a interpretace díla. Promluví o vztahu formy a obsahu v Ecově estetické teorii. Z tohoto postulátu se pak vyjadřuje k vlastní maturitní práci, jaké nové obsahy či interpretace mohou přinést diváci.

6. Funkce vizuální tvorby

- Představení základních historických funkcí výtvarné tvorby jako jsou: vzdělávací, náboženská či rituální, estetická, dokumentární - paměť, mocenská - statusová, kulturně-historická, komunikační, sebevyjádření...
- Změny ve vývoji funkce umění
- Současné funkce umění
- Zhodnocení maturitní práce z hlediska funkce umění

Maturující objasní vývoj a proměny funkce umění a demonstruje je na konkrétních příkladech expertní tvorby. Porovnává funkce umění alespoň mezi dvěma jím vybranými epochami. Nalézá, jaké funkce lze objevit ve vlastní maturitní práci, popisuje je a zdůvodňuje.

8. Znak

- Objasnění pojmu znak podle CH. S. Peirce a rozlišení pojmů, symbol, ikon a index
- Modelace těchto pojmů na ukázkách dle vlastní volby
- Nalezení některého typu znaku ve vlastní tvorbě
- Změna, ší vyjmutí a jejich vliv na vyznění nebo význam maturitní práce

Maturující na zvolených příkladech expertní tvorby objasní tři typy znaku dle Peirce. Objasní základně jak se jejich používání proměňuje ve výtvarném umění. Identifikuje některý z nich ve vlastní maturitní práci, popíše jej. Objasní, jak může změna tohoto znaku ovlivnit celé vyznění práce.

9. Kýč

- Objasnění pojmu kýč
- Výběr definice a zdůvodnění tohoto výběru (Volba z Clementa Greenberga, Tomáše Kulky, Hermana Brocha, Waltera Benjamina)
- Kýč jako záměrný vyjadřovací nástroj v současné kultuře
- Prvky kýče, jsou-li v maturitní práci, případně podmínky, za jakých by se objevily

Maturující objasní pojem kýč na jím vybrané definici. Tuto definici historicky zařadí a vhodně ilustruje vybranými příklady. Svou volbu zdůvodní. Na příkladech vymezí své subjektivní hranice vnímání kýče. Popíše, které formy umění, či za jakých okolností umělci atakují hranici kýče, či jej záměrně používají a demonstruje na současné tvorbě. Podrobí svou maturitní práci posouzení, zda nese znaky kýče, nebo nikoliv. V případě, že ano, co by je pomohlo odstranit, v případě, že nenese, za jakých podmínek by je mohl již někdo v díle nalézat.

10. Tvůrce

- Objasnění míry poučenosti, východisek a motivací u jednotlivých typů tvůrců: amatér, lidový tvůrce, primitivista, naivista a expert
- Znaky většinově rozlišující tyto typy tvůrců
- Modelace těchto typů na ukázkách
- Posouzení vlastní maturitní práce

Maturující objasní u jednotlivých typů tvůrců míru formálního vzdělání, východiska k tvorbě, pozici na profesionální scéně, motivaci k tvorbě. Popisy modeluje na jím vybraných ukázkách. Vyjadřuje své stanovisko k jejich funkci a společenskému a

kulturnímu přínosu. Posuzuje sebe sama jako tvůrce, z jakých východisek, míry poučenosti a motivací vyrůstá jeho maturitní práce.